

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

VII.7033.34.2016.AMB

Pan
Jarosław Gowin
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Nauki i Szkolnictwa
Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

Zgodnie z doniesieniami medialnymi (zob. N. Mazur, *Rekrutacja na AWF Poznań. Kto rano wstaje, temu uczelnia daje. Ale "bez scen jak w Lidlu"*, <http://poznan.wyborcza.pl>, 7 lipca 2016 r.), **Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu prowadziła rekrutację na studia w oparciu o kolejność zgłoszeń kandydatów, bez uwzględnienia wyników egzaminów maturalnych, czy innych osiągnięć przyszłych studentów.** Wprowadzony sposób rekrutacji wymógł na osobach ubiegających się o podjęcie studiów na poznańskiej AWF spędzenie wielu godzin, w skrajnych przypadkach nawet 48 godzin, w kolejce przed uczelnią.

Uczelnie wyższe posiadają dużą swobodę w zakresie kształtowania procedury rekrutacji na studia, w tym wprowadzania dodatkowych wymogów rekrutacyjnych, niemniej jednak rozwiązania przyjęte przez uczelnie nie mogą pozostawać w sprzeczności z przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 ze zm.; dalej jako: ustawa) bądź prowadzić do ograniczenia zasady dostępności do studiów wyższych (zob. P. Orzeszko, *Komentarz do art. 169 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym*, LEX, dostęp: 9.08.2016). Zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy, do odbywania studiów może być dopuszczona osoba, która spełnia warunki rekrutacji ustalone przez uczelnię oraz posiada m.in. świadectwo dojrzałości. Nie oznacza to jednak, że konieczność posiadania świadectwa dojrzałości jest wyłącznie jednym z wymogów formalnych nie posiadających znaczenia dla kolejności przyjmowania studentów na uczelnię. Wręcz przeciwnie – w art. 169 ust. 3 ustawy prawodawca wskazuje, że **podstawę**

przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie stanowią wyniki egzaminu maturalnego. Oznacza to, że – co do zasady – podstawą przyjęcia na uczelnię jest „konkurs świadectw”, zaś senat uczelni może jedynie wskazać, jakie wyniki egzaminu maturalnego stanowią podstawę przyjęcia na studia. Powyższa regulacja ustawowa za podstawowe w procesie przyjęcia na studia uznaje osiągnięcia kandydata, nie zaś kolejność zgłoszeń. Celem ustawodawcy było więc takie ukształtowanie procedury rekrutacyjnej, aby do pobierania nauki na uczelniach wyższych dopuszczone były osoby mające odpowiednią wiedzę i umiejętności, co w perspektywie zapewnić ma także właściwą jakość kształcenia. Co do zasady tylko to kryterium uznać należy za relewantne w procesie przyjmowania na studia.

Z zadowoleniem przyjąłem informację o natychmiastowej reakcji Pana Ministra na opisane wyżej nieprawidłowości i wystosowanie listu otwartego do Rektora Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Niemniej jednak, w mojej ocenie, zaistniała sytuacja wymaga dalszych działań, ponieważ AWF w Poznaniu nie jest jedyną uczelnią, na której rekrutacja odbywała się w oparciu o kolejność zgłoszeń. Do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęły też skargi wskazujące, że z podobnymi problemami mierzyć się muszą kandydaci aplikujący na studia drugiego stopnia na kierunku położnictwo, prowadzone przez Uniwersytet Jagielloński. W tym przypadku o przyjęciu na studia decydowała kolejność zgłoszeń podczas rekrutacji elektronicznej.

W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. *o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.), **zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o wskazanie, czy przedstawione wyżej przypadki mają charakter odosobniony oraz informację na temat działań, jakie Ministerstwo ma zamiar podjąć w opisanych wyżej sprawach.**